

20
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

AI
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκ. 1969/7-2-70

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Εἰς ἀμφοτέρας.....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... *Ναι*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Εἰς τὰ μοναστηριακὰ ἐργάζοντο πτωχοὶ ἢ μικροεκτηματῖαι... ἐκτόιοι... χωρτοί.....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

Κολλῆται, μισακαράτοι... ἐπιτελῶς καλῇ.....

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; ... *Καὶ τὰ δύο*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυχητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐπὶ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

Ναί... ἄνδρες καὶ γυναῖκες... εἰς ἀμοιβὴν ἡμερομισθίου... εἰς χρήμα... ἢ εἰς κἄρον.....

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν γὰρ, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ... *Ναί, ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ τόπου*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ χεαὶ τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *Εἰς τὴν Πελοπόννησον διὰ τὸν κρυμτὸν*

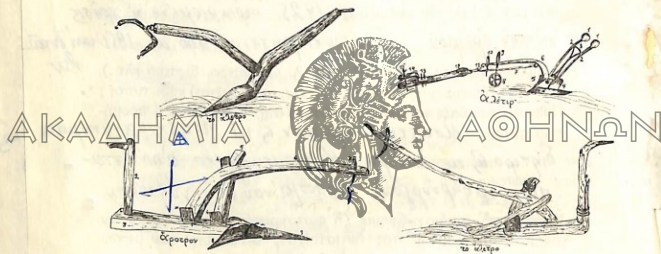
β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται χωρτοί, ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ... *Μόνον εἰς ἐργαταίαν*

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). *Δὲν θάρχει...*

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *1950*.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *Τὸ κατεσκευάζει οἱ οἰοὶ...*
οἱ οἰοὶ 'φωρκοὶ'...

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ υπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογράφησατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>χροτάβα</i>	6. <i>σταθάρη</i>	11.
2. <i>—</i>	7. <i>ροῦφι</i>	12.
3. <i>κοντοῖρα</i>	8. <i>παράβολο</i>	13.
4. <i>βγήνα</i>	9. <i>ὄνι</i>	14.
5. <i>βγάθη</i>	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιών ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

... ἦσαν τὸ ὕδρον, ...

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ... ἐν ... ἐξ ὕ ...

... ξύλον ... ἢ ... εἰδή ...

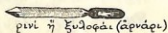
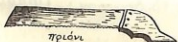
- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ αἰδήρου; ... καὶ ...

... ἐκ ξύλου ... ἢ τὸ ξύλινον ... αἰδῆρα ἐξ ...
αἰδῆρου ... ἀρότρου ...

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.) ...

... σκεπάρνι, ... ἀρίδι, ... ξυλοφάϊ: (π.χ.) καὶ
... ξυλῖδα ...

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργανο) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Βόες καὶ ἄρκα: ἐλευθ. βελία*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργανο δύο ζῶα ἢ ἓν; *Δύο...? ἔμπορεύ. καὶ χρησιμολογ. ἐκ δυνατ.*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *"Οχι... ὁ β' ζῶος φορεῖ παλαιότερον διὰ βόες*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.). *λουριά, λουρί, (που δένουν τὸ ἀλφει)*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *ὡς... ἀνω... ἔχ... 2*

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργανο; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *βούφι*

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργανο δι' ἐνὸς ζώου; *ἀνεκάντων, ἀνεκάντως*
Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; *προσδένεται... με... λουρί... ἀπὸ τοῦ βούφι*

၂၆၊
ဓန

• •
• •
• •
• •

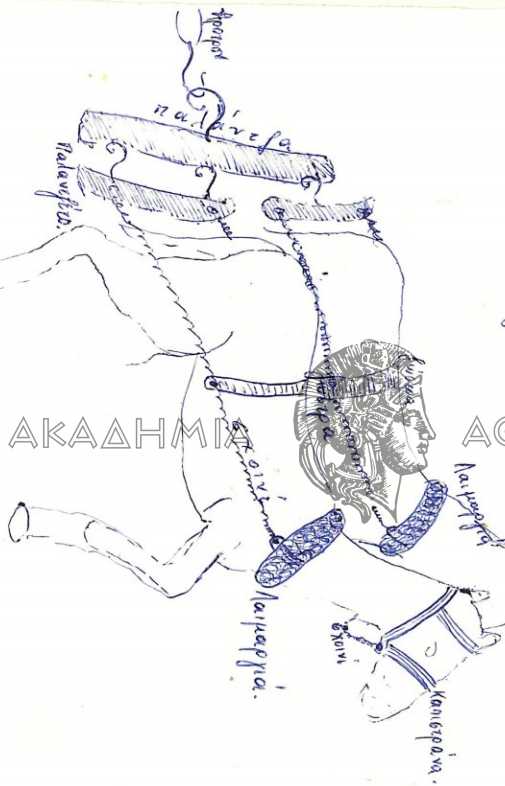
Zeigis $\begin{matrix} \text{I} \\ \text{II} \end{matrix}$ $\begin{matrix} \text{III} \\ \text{IV} \end{matrix}$

ήτης
ποία
N
ου

ὄν (ἡ
στατε,
αἰμαρία
τελος

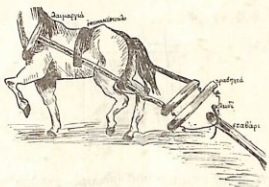
х.т.а.

πὰ τὸ
κέρατα
αφία).
τραύνα

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ τὰ προσδεθῆναι
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

σφιδὴς ἡ ἰδία τῆς ζωοφραγίας.

ζ'. Ἀροτρίαισις (ὄργωμα) καὶ σπορά,

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος). 2) γυναῖκα. 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας

Οἱ ἄνθρωποι, δουλοπρεπεῖς ἀπὸ τὰς παρὰ τὰς πόλεις καὶ
ἀπὸ τὰς πόλεις, οἱ οὐκ ἔχοντες τὴν ἐλευθερίαν.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). Πρῶτον περνοῦν τὴν θαυμαρὰν μέγαν σχοινιά. Ἀένουν τὰ παλινεφεζα καὶ τέλος προσένουν ἀπὸ τὸ ῥυθμικὸν ἄροτρον.

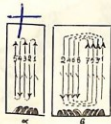
2) Πώς γίνεται το ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....
 τὸν αὐτὸν χρόνον.....

3) Πώς κατευθύνει ο γεωργός τα ζευγμένα ζώα (η τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
...Με... σχοινιά... προσδεμένα... ἐπὶ τὴν κατιζομένην...

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ὁργώνεται με αὐλακίες κατ'εὐθείαν γραμμήν ὡς τὸ σχεδιάγραμμα α'.

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς χωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σπορίες, υἱάμιες, σιασιές, μεσοράδες κ.λ.π.); ... γίνεται ἀκριβῶς ὡς ... χωρίδας (ἐπὶ ρ.ε.ς).

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακιάν; ... καί, ...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον; ὡς πολὺ ὀρεῖνα ... πετρῶν ... μέρα ... ἄνδρα ... χωράδια, καὶ λέγονται ...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ... καὶ ... ὡς παλαιότερον καὶ ... ὁμῆρον ... γίνεται ... ἀροτριάσει ... ὡς παλαιότερον καὶ ... βαθιὰς ...

ἢ ἄλλων. . . δι' ὅν . . . ἐπιδύς . . . ἀναβοοῖ τοῦ . . .

... $\pi\omega\kappa\omega\varsigma$... $\delta\eta\mu\epsilon\tau\rho\alpha\iota\omega\tau$...

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημοτριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἡ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ., καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. Διὰ τὴν σπορὰν δημοτρια-
αὐτῶν γίνονται τὰ ὀργώματα: τὸ πρῶτον ἀλωοῦν ὄργωμα, ὁ διβόλος, γύρισμα καὶ τέλος ἐπείρεται ὁ ὅσος.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)
 Ὁ αὐτὸς ἀριθμὸς ὄρχιδων. Διὰ τὸ φύτευμα
 ἐν γλάφυροις ἀνοίγονται ἄκκιμος μετὰ τὴν ἀκτὴν

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νά ἀφεθῇ ἀσφατέον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπαιυσιν, διὰ νά σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; .. τρία ὀργώματα .. τὸν .. αὐτῶν .. μέσῃ .. Νοέμβριον

- 5) Ποια έργαλεϊα ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκνι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *τὰ δισάκνι, δισάκνι*
σποράν, ἢ ἀγρίνη, δια' τοῦς βώλους, χυμάτος, ἢ γεφυρο-
να, μα' τὰ βόττα, καὶ ἀμαλῖα,

- β) Με ποια γεωργικά εργαλεία (ή τυχόν άλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ά. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; ... *Ναί... Μὲ σιδηρὰν*

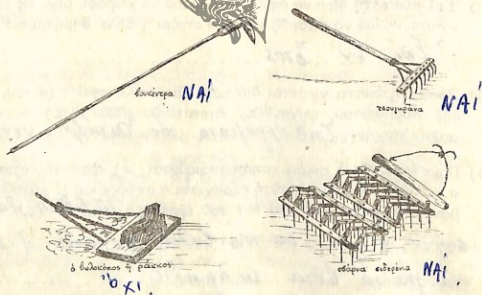
ράβδον... ἢ ὅποια... ὀνομάζεται α. γὰρ κ.α...

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ... *Ναί... Μὲ σβάρνα... διβερνεία*

ἢ γυλίναν

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Ἡ σκαφή τῶν μὲ ὄργωθῇ κων. μερῶν τοῦ ἀγροῦ γίνεται μὲ τσαπὶ ἢ παλμά... αἱ γαίνονται ἐν τῷ σχεδίασματι

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) *Κασμάς*
ἢ τσάφα διὰ εὐαλίσμα τοῦ μύφου ὡς εἶναι
... σχεδιασμένα... καὶ... το τσάφι... χρωτο-
... τσο... ἀπὸ τὴν τσάφα καὶ ἐλαφρότερο ἀπὸ κασμά.

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν
Ὁ ζευγολάτης ἀντίθως εἶναι ὁ ἴδιος ὁ ραυτιζέμεν.
βοηθεῖται... ἀπὸ... μελῶν... καὶ ὀργανίσιας τοῦ...

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους *τα ὀσπρία ποτιστικά χωράφια... ἐλαφρότερο*
καὶ ἐπιφέρονται δι' ὀσπρία... κρύως... βαλεριοῦτο...
καλλιεργοῦνται καὶ ἐκ τῶν ὀσπρίων, ὅπως τὰ ζατανικά.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. *Μόνο τὰ ποτιστικά*
καὶ... με' τριφύλλια... διὰ τὴν τροφήν τῶν...

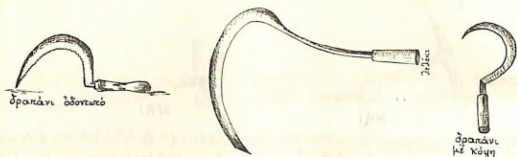
- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. *Φυτεύονται μικρὰς πατάτας... βε' ζαμπύς*
μέσα βε' περιθώρια... πού ἄνο μαζόνται πρασιές.

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .. *θερίζουν αὐτό-
μη... μέζα... δρεοδ'νε... σχ... 1... δὴλ... δδοντωτό*

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα ἐκ τῆς κατωτέρω εἰκόνα). *τὸ τριφύλλι
θερίζεται με τὴν κόσση. (αὐριβὴ τοῦ σχεδίου)*

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *ὡς τοῦ δρε-
πάνι... δδοντωτή... ὡς τοῦ... 1^η σχεδ... 2^η ὡς τὴν κόσση
μαχλή... πάλιν... ὅπως... τοῦ σχεδίου...*
- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....
ἡ χειρολαβὴ... εἶναι ξυλίνη... λέγεται „χειροῦλι“

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἀ.) ... *οἱ σπηραυροὶ... ἀνοικαίνονται... γίνονται.*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ... *ὄχι... μὲ τὰ δημητριακὰ καὶ τὰ τριγύλλια... εἰς... σταχυὸς... εἰς... ὑπερφύλλον μετὰ χερί.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. ... *μὲ ὕψος 10... εἰς 30... ἐκαστοῦν. ἀπὸ... τοῦ ἐδάφους.*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). ... *λέγονται καλαμῆδες.*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι θερίζονται ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; ... *οἱ ἴδιοι... θερίζονται... ἐχηματίζονται... χερόβολα... καὶ τὰ τοποθετοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν, ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) ... *ὅλα τὰ χερόβολα... τοποθετοῦν μαζί, μετὰς... κεφαλὰς τῶν σταχυῶν... πρὸς τὰ ἄνω... ἀπὸ... διασταυροῦνται.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
 λοῦνται ἀγκαλιές. *Δεμάτια*... *ἓνα*... *δεμάτι*... *δυσσετεῖ*
ται... *ἀπὸ*... *10*... *περίωυ*... *χερόβαλα*.....

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν ; ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; *ἄνδρες καὶ*...
γυναῖκες... *ἐπαγγελματίαι*... *θερίζοι*... *δι'*
ὑπάρχον... *ἡ*... *ὡν*... *περιεμὸν*... *βοήδου*... *αἱ*
σχεγγεῖς... *καὶ*... *ἔχοντες*... *μυζονικά*... *χερόβαλα*...
(δανεικὰ)

- 2) Πώς ἡμείνοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀπόκοπὴν (ἐκεοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)... *ἄλλοι*... *αἱ*... *περιετῶν*
ἡρώχων... *τὰ*... *μετὰ*... *μέρι*... *φαινό*... *ὑνὸν*...
ἡ ἀμοιβή... *εἶναι*... *πρὸς*... *οὐρα*... *ἐργασίας*... *ῥόδου*...
εἶδους... *(ἀνακεκαριῶ)*... *ταῖς*... *ἐκασμέναις*... *ἐμ-*
ρας... *ὡς*... *ἄλλους*... *ἀφροῦς*.....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἐφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; ... *ἄλλοι*.....

4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομά-
δος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; *Εὐνη -*
ὡς ἀρχίζουν τὸν θερισμόν... Δευτέρα...
ἢ... ἑσπέρων... Ἀπογεύονται... ἑσπερῶς τὸν Τρίτην.

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμόν σχετικά,
τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *Ναί... Ὁχι, σχετικὰ*
πρὸς τὸν θερισμόν... Ἀπλῶς δημοτικά...
(... γὰρ... λαογραφικὰ... , Ζητησιῶς, κλπ.)

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν,
ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν
τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερί-
ζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας
στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάδαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν
εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι
εἶδος... *Δὲν ἀφήνουν... ἀθήριστον... τιμὴν...*
Μὲ τοὺς πρῶτους ἀποκοπέντας... στάχους...
πλέκουν... ψάδαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν...
εἰς τὸ εἰκονοστάσι... εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ ἐπι-
ταφίου...

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

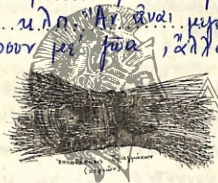
1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων
σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν ; Τὸ ἐσπέ-
ρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς
ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;
Παραμένουν... μίαν ἡμέραν... οἱ στάχυες...
πρὸς ξήραν. κ. λ. ν... ἔδεται.

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· με κοινὰ σχοινία, με σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

οἱ ἴδιοι οἱ δεματίζοντες δένουν τοὺς στάχους.
 εἰς δεμάτια ὡς τὸ σχῆμα καὶ τοποθετοῦν
 αὐτὰ ὅλα μαζί εἰς τὸν μέσον τοῦ πλο-
 ρασιῶ. με τοὺς στάχους πρὸς τὰ ἄνω.
 Δένουν τὰ χερσόβλα (ἐράμματα) με στάχους
 καὶ τὰ δεμάτια με βούρλα, βύρμα,
 σχοινί, κλπ. Ἄρ. εἶναι μεγάλο τὸ χωρὶς τὰ
 μεταξέρον με πῶς, ἄλλως οἱ ἴδιοι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο; εἰς:

κεντρώνονται εἰς ὠρισμένων μέρους τοῦ θερισμέ-
 νου ἀγροῦ κατὰ γορτίαι καὶ τοποθετοῦνται πλη-
 θὸν ἀλλήλων καθεύς με τοὺς στάχους πρὸς
 τὰ ἄνω.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς... *Ἐλατίζεται*
κατὰ τὴν ἐρμουνία... 2. κήπους... φυτεύονται
2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. κήπους... χωρίζεται...
2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν... *ἔχουνται... 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐρμυνήζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, βίκον): Ἐάν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ συλλογὴ αὐτοῦ... *2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ά.)... *2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) *Σηραίναν... ὡς... ὑψηλὴν... γὰρ τοῦ*
καρποῦ δένεται, με' εὐφρατα... εἰς... μεγάλας...
μοαλίδες... με' αὐτὴν... μηχανὴν.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μεταγέρονται εἰς τὸ ἀλώνι, τὸ ὁποῖον
ἐορίσμεται εἰς τὸ χωράφι.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις; εἰς σκωρόν; ὕπαρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; *καλεῖται*

θεμωνιά. Τοποθετοῦνται ἐντὶ τοῦ καθεύοντος.
Ἰδιῶν γρόφω, τοποθετοῦνται δὲ ἐντὶ τοῦ ἀνδρός.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλωνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλωνι;

Ἐκτὸς ἔχον ἀλώνι.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ... *εἰς... ἐκτὸς... χωράφι... ἐντὶ τοῦ ἀνδρός.*

ἐντὶ τοῦ ἀνδρός... Προεμμένοντά... ἀλωνιστοῦ... εἰς... μαγιά
καὶ... ἀντὶ τοῦ ἀνδρός... ἀλωνιστοῦ... εἰς... μαγιά
χωρίου εἰς ἐκτὸς μέρος, τοποθετοῦνται.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

ἀντὶ τούτου. ἑκατέριον... χωρὰς!... ἔχει... τὸ... ἀλώνι... του.
ἐκαστὸν... ὅμως καὶ... ἀντίκει... καὶ... ἐκ... ἀλλὰ... ἐκαστοῦ...

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; ... Ἀπὸ... ..

Ἰουνίου... ἀρχεται... καὶ... λήγει... τὸν... Ἰουλίου...

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) καὶ τὰ δύο... συνυψώστερον
τὸ πετράλωνο... (ἐστρωμένον μὲ... πλάκες)...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)... καθαρίζεται... τὸ... χωματὸ ἐστρωτὸ

διὰ τὰ χέρια, πού... στρώνουν... ἀνάμειξα...
αὐτὸ... πλάκες...

- 9) Ἡ ὥς ἂνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ... Ὁχι...

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

Τοποθετούνται. πρώτα από... άριστα... (ούτως) &
α, κέντρο του, άλφειου) & ενεργία. άδου
και άφάνα και σωματίον ως ελάττω με
και μεγάλοι υπό τα μέσα, διά να σωματίον
σώμα.

- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησην τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφορῆναι ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

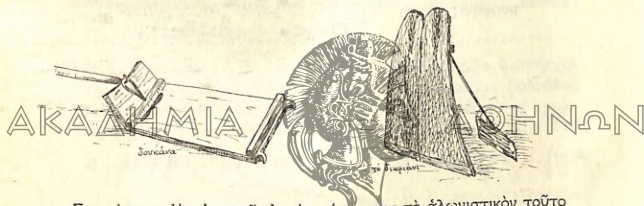
Πολλαχού τοποθετείται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλ-
λίου ξύλινου στύλου, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηνερὸς,
στρουλουργας, δουκάνη, βουκάνη κτ.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἐρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Τὸ ἀλυσίωμα τῶν σταγύων γίεται με' ἄλλο
χαλκόν ἢ τινα προσδεμένα με' σχοινί, ἀπὸ
τῶν ἑρίων, βύλινον βύλον, ἢ τὸν μέσον τοῦ
ἀλυσίου ὄφους. Ἡ περίον μέτρον Περιφέρονται, κυκλῶν

- β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἄλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἄλωνο-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἄλῶνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στυλὸς εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἄλωνοῦ. Τὰ ἄλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
 λαιμὸν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἄλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα) ^{ἀντιδρῶνται}
 μεθροῦνι ^{παριδεδομένοι} μεθληταί. ^{ἐξ τοῦ λαοῦ}
 καὶ ἡλικίας ἀπὸ τῶν ἐταίρων (ἁλωνόφυλα) ...
 ἐν δὲ χυμῷ ἐκχέδον ...

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἁλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἁλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὥπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἑλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζφῶν, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἁλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἁλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἁλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημοτριακά. Ἑλωνίζοντο (ἢ ἁλωνίζονται) ὅλα τὰ δημοτριακά με ἁλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἥλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζφῶν ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; ...

οἱ οὗτοι

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ἀρχίμ. ὡρῇ τῇ 8^ῃ ὡρῇ τῇ 11^ῃ Διακόπτεται
τὸ μισομῆρι. ἄρ. τοῦ πολλοῦ καύωνος.
Ἀρχίμ. 2^ῃ νέου τῇν εἰσομένῃν -

- 12) Ποία ἄλλα ἄλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἷς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

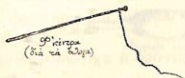

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμού ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλῳνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ; Ναι

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἄλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Βενιέντρα... διὰ 2' λοχα... Περὶ φου... ἐν... μέτρα
Ζήλον. ἐξ. τοῦ... ἄκρον τοῦ... ὀδοντίου... προσδένεται ὅλῳ
(καμπεύει)

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ... *τα... ξε. ρουν... λῆωμα* :
Ἀλωνίζεται... ἐν τῇ ἡμέρᾳ...

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)
Λῆωμα

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνιστὰι (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ εἰλογα καὶ ἀελαμβάνον τὸν ἀλωνισμὸν. *οἱ ἴδιοι ὁ γεωργός με' ἰδικὰ του... ἢ... δαυμά... ζῶα*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).
Ναί

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;
Ναί· ξύλο... κεκρυμμένο... δια' τοῦ... ἀλωνίσμα... μικρὰ... ὀρθόγυτος... ἐπ' α' χυων...

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγένετο χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) 1950... καὶ... 1955...
ἀπὸ... μηχανιστῶν... συνεταιρισμῶν... ΔΟΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα ; (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποιὸν ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο ; (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. Ἡ ἀλωνισμένη σταχὺς λέγεται

Φινῶμα... ἔχει... εἰς... λίχνισμα... τὸ πρῶτον
σωρεύεται... μετὰ τὸ... διαρύνει, καλαιοτέρου γυθίνου
ἀραιοτέρου... εἰς... ὡς ὡς... σχεδίων...

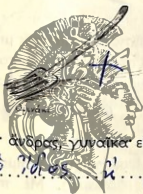

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἐθιμον τοῦτο. *Ὁ... ἄνθρωπος... ἔχει*
ἑλκήματα ἐν τῷ στήθει... ὁδὲν καρφώνεται... ἐπὶ
τοῦ σωροῦ... ἡμεῖς αὐτοὶ... ἀναι... ὁρμήματα
ἐν τῷ στήθει... ἐθιμον...

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχθυογραφήσατε τοῦτο... *Με... ζυγίον... ἡ...*
μα... ἀνδρῶν... διὰ... καὶ με... ζυγίον...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνέμιζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
Ὁ... λιχνιστὴς ὁ ἴδιος... ἡ... μετὰ... ἀμοιβῆς...
- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλῶ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
Τὰ χονδρὰ τεμάχια... τῶν σταχύων... θέρονται
ἐν τῷ... Τὰ χονδρὰ... τὰ δὲ... ἀλῶνισμα
ἐπὶ... τὰ... ἡ... ἀλῶνισμα...
- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖς τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλῶ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)* διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

ὅτε γίνεται ἐν ἄρον ἀνέμισμα

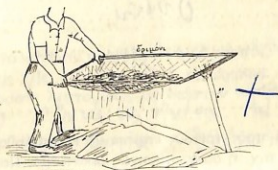
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

ὡς ἐν δριμόνι ὅτε ὡς ἐν τοῦ ἐρεμίου

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

.....
.....
.....
.....
.....

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

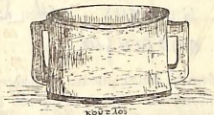
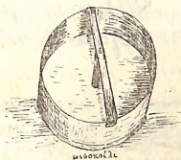
Σχηματίζεται ὁ σωρὸς ὁ ὅποιος σωρεύεται μὲ
σταυρὸν. Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρὸς καὶ
ἐμπηγνύεται τὸ φτυάρι. Τὰ αἰδιόχ. κορ.
ἀναδύν. νὰ γιν. ἀναδύν.

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

.....
.....
.....
.....
.....

- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις οκάδας, εις κφιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας)..... *Η δὲ αὐτὴ*
ἐμετρήσατο μετ' ἑνὸς ἐκ τῶν χωρητικότητος.
(10. ωερ. δομάδος).....

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ νυστιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωναίτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν)..... *ὄνομα*.....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περιήγησιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) ... *ἐντὸς τῆς οἰκίας... ἐν μεγάλοις γυμνασ-*
μιεῦσι... τα' ἀποεῖα... ἐν ἐξωτερικῇ ἀμφοδίᾳ.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; .. *Ἐκθευμένον* .. *ἐνός* τοῦ
χωρίου .. *ἐξ ἀποθήκας* ..

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Κατὰ τὸ δμαναγμα .. *διεμένον* .. *μετὰ*
στάχυν .. *ἢ διαλέξας* .. *μέρας* .. *καὶ καθαρο-*
σπορίσματος ..

- 6) Μήπως οἷον γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Ναί .. *κατασκευάζεται* .. *πλέγμα* .. *ἐκ σταχύων*
ἢ .. *καμυζα* ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .. *λέγεται* .. *κασκίν*
καὶ φυλάσσεται .. *ἐν χρόνῳ* .. *πρὸς σκοπὸν*
πάντα τὰ εἰσόδου ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ὅταν .. *ἐπιχωρίαι* .. *τοῦ* .. *ἐθιμον* ..

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ..

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν' παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος ;....

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. δια την πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναι, από ποιον μέρος ;.....

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον δια κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

4) Καίονται (ἢ ἑκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

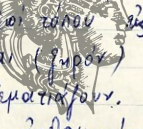

ΑΘΗΝΩΝ

Πως καλλιεργείται τὸ τριγύλλι.

Υφαιμοποιείται καί ὡς χλωρόν καί ὡς ξηρόν κυρίως
διὰ τρογὴν ζώων.

Καλλιεργεῖται ἀπὸ τῶν ἰδίων τῶν χωρῶν ἕως χωράγια
ποτιστικά πάντοτε. Ὁ χωρὸς ὀργάνει κατὰ μῆνα Φεβρουαρίου
τὴν Ἀνοιξιν τρεῖς φορές τὸ χωράγι (ἀπὸ ἔρμα, δίβολος,
τρίβολος) ρίπτει τὸ τριφυλλόσπορον, καί σπαρνίφι. Σχημα-
τίζει αὐλακίς γιὰ τὸ πότισμα. Μετὰ 10 περίπου ἡμέ-
ρας φυτῶν δ' ἐπὶ ὅρος καί μετὰ 2-3 μῆνας ἀρχίζουν
τὰ φύλλα τὸ χόρτο μέ τῶν κοβιδί. Κόβουν 5-6
φορὰς (χέρια) τὸ τριγύλλι κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ
θερούς μέχρι περίπου τοῦ Οκτωβρίου. Τὸ κομμένο

τριγύλλι, **ΑΚΑΔΗΜΙΑ** **ΑΘΗΝΩΝ** **ΑΘΗΝΩΝ** **ΑΘΗΝΩΝ** **ΑΘΗΝΩΝ**
ἐν συνεχείᾳ μαζεύεται (ξηρόν) ἢ ἐν σικεῖον τοῦ
χωραγίου, ὅπου τὸ δεματίζονται. Τὸ δέσιμο γίνεται
ἐν βοηθείᾳ φυλίνου ὀρθογωνίου κιθωγίου διαστάσεως
περίπου κυβικοῦ μέτρου, ἔντος τοῦ ὁποίου πατοῦν
(ὠσοτίζονται) τὸ ξηρόν τριγύλλι. Δένουν τὸ δέμα
(μπαλά) μέ ἔρμα καί τὸ βράζουν ἀπὸ τὸ κιθώ-
τιον (καβόνι) κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ἐκρηματίζονται
ἐν «μπάλες» ὅλο τὸ ξηρόν τριγύλλι. Ἐν συνεχείᾳ μέ-
τὰ βῶα (ἄλογα, ὄνοι) μεταφέρουν τὰ δέματα
(μπάλες) ἢ ἀποθήκας αἱ ὁποῖαι εὐρίσκονται
εἴτε ἐν τῷ χωραγίῳ ἢ ἐν τῷ χωρίῳ.

Ὅταν παρέλθῃ τὸ θέρος, μετὰ τὸν Ὀκτώβριον
 μέχρι τὸν Μάρτιον τὸ φυτόν σχεδόν ξηραί-
 νεται, ξηραίνεται καὶ εἰς τὸ τριφυλλογώραιο
 βόσκουν τὰ πρόβατα. Τὸν Μάρτιον παρὶν
 λιπιδόσεως ἐπανεξανίσταται βλαστοὶ τριφυλλίου
 καὶ ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἰδίᾳ ἔρχεται ποτίσματος
 κοπῆς καὶ συμμομιδῆς τοῦ χορτοῦ.

Ἡ καλλιέργεια τοῦ τριφυλλίου συνεχίζεται ἔτι
 ἐν νέῳ ἐπορᾷ ἐπὶ ἔτι 5 ἔτη. Ταῦτά
 τότε ξηραίνονται καὶ ξηραίνονται τεταύτως.

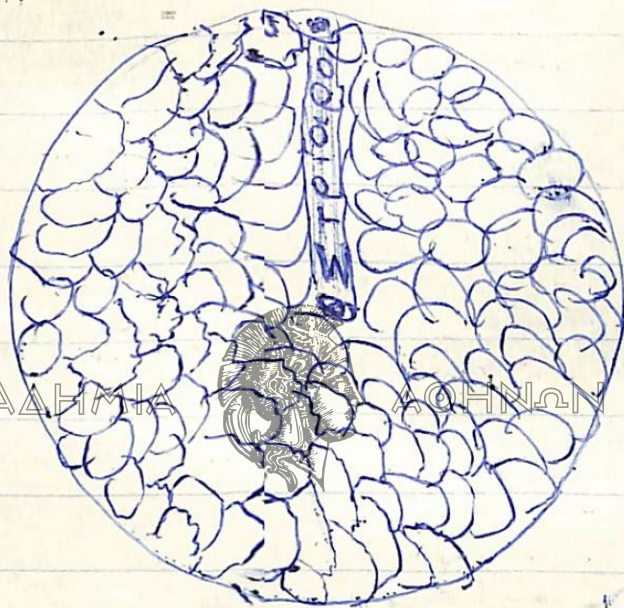
Αἱ αὖτὶς ὁ γυμνός ὁρᾷ νὰ ἐπαναλάβῃ
 τὸ ὄργωμα καὶ ἐπορᾷ τὸ χωράσιον. Συνήθως
 ἐπείρεται εἰς τὴν ἡμέραν μετὰ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

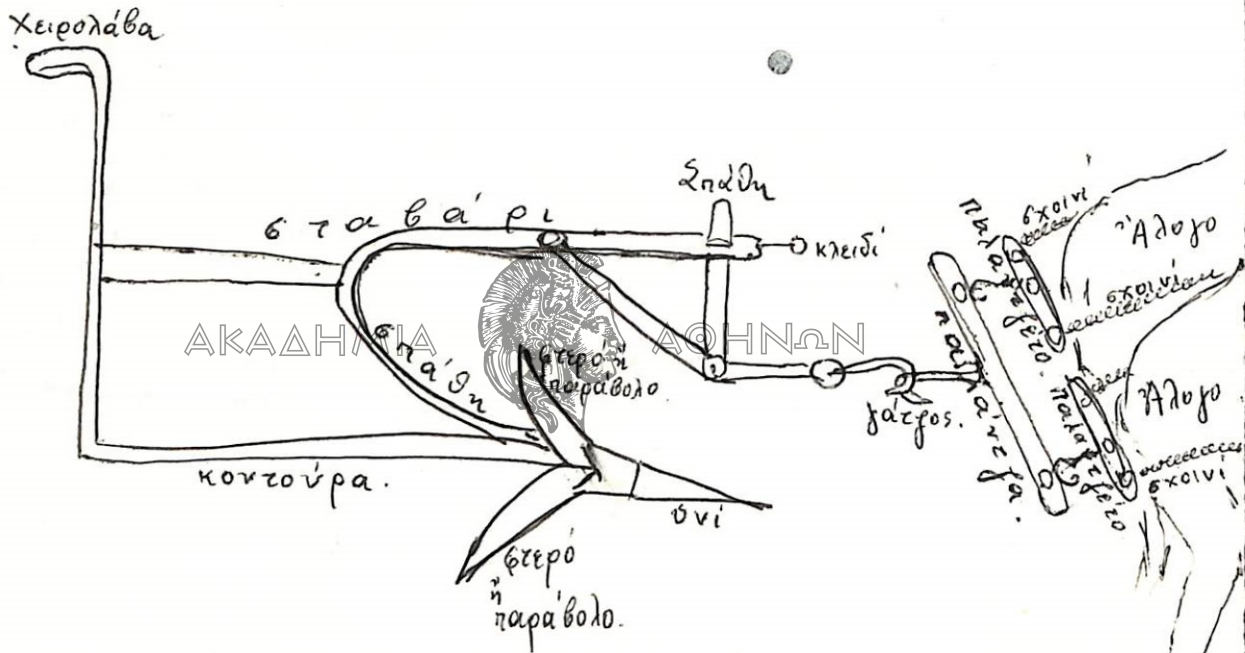
Μπαλλὰ
 τριφυλλίου.

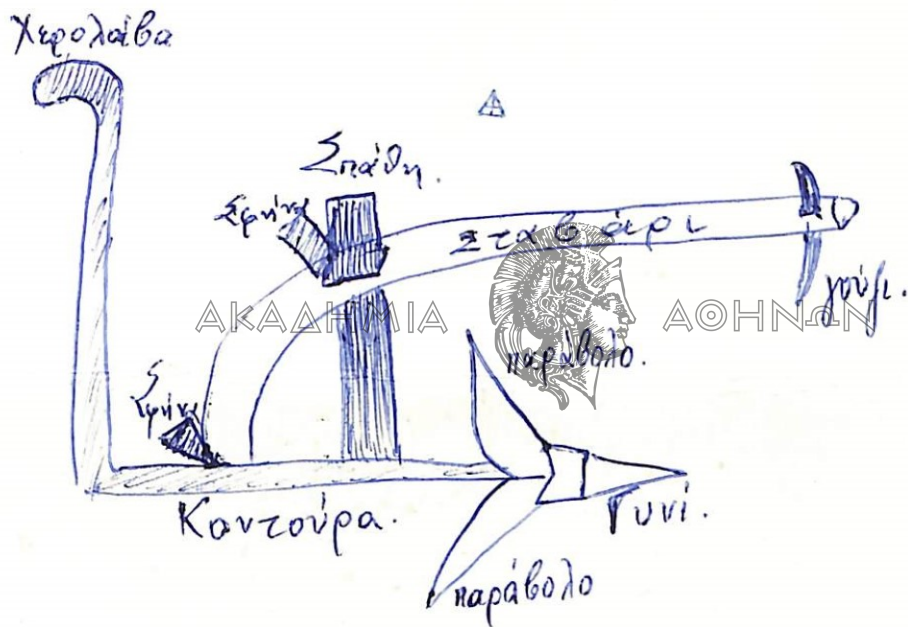
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Περάζωρο

Σ. Συροῦν ἄροτρον.

Ζύλινον ἄροτρον. (παλαιόν).

Ζάλη.

Τεχνί.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Κόβη.

Γαβή.
Γούλη.

Σπένδρη ὀδοντωτο'.

Γαβή.

Κοβία'.

Πρὸς

τὸν κ. Ἐπιθεωρητὴν Δημοτικῆς

Θέμα: «Προβλεπόμενα ἐρωτήρια ἑταίρας Περιφέρειας Φωκίδος
τοποθέτου διὰ γεωγραφικὰ ἐργα-
τεία»

Ἐν Ἀμφισσοῦν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9.2.1940

Λαμβάνων τὴν τιμὴν καὶ ὑπο-
βάλλω τὴν, συνημμένως, ἐρωτη-
ματολόγιον διὰ γεωγραφικὰ ἐργατεία
καὶ κατ' ἐνδεχόμενον πυρᾶς, συνημ-
νησμένον.

Εὐχευόμενος

Ὁ Διευτὴς τοῦ Ἐκπαιδείου

Ἐμμεν

Γεωργίου Παπαδόπουλος

ΔΑΣΤΑΒΙΟΝ ΤΗΣ ΒΑΛΛΑΔΟΣ
ΕΠΙΘ/ΣΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΑΠ/ΣΕΩΣ
ΠΕΡΙΘΕΡΕΙΑΣ ΦΩΚΙΔΟΣ
' αριθ. Πρωτ. 500

'Εν 'Αμφίσσῃ τῇ 25.2.1970.

Πρὸς
τὴν 'Εκτελεστικὴν 'Αστυνομίαν
Κέντρον 'Ερεῦνης τῆς 'Ελληνικῆς Διογρ.
'Ανγκωστοπούλου 14
Λ.Θ.Η.Ν.Σ. (126)

Θέμα: 'Αποστολὴ 'Ερωτηματολογίου.

ὡς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπ'ἀριθ. 55584/28-5-69 Δ/γῆς τοῦ
'Υπουργείου 'Εθνικῆς Παιδείας καὶ κατόπιν τοῦ ἀπὸ 10-11-1969
ὑμετέρου ἐγγράφου, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ἀποστείλωμεν ὑμῖν συν-
ημένως "ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ διὰ Γεωργικῶν 'Ὑργαλειῶν καὶ κατ'ἔθιμον
πυλῶν", δεξνὴς συμπληρωμένον ὑπὸ τοῦ διδ/λου *Ταραβήρα*
.. *Παύλου* .. τοῦ 1/θεοῦ δημοτικοῦ Σχολείου *Κ.Α.Π.*
.. *ματῶς* .. διὰ τὸ χωρίον *Κάτω Εὐκρασίας* καὶ νὰ παρτη-
λέσωμεν διὰ τῶν περιττέρων κατὰ τιμῆς
ἀποζημιωτικῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ